

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4747/2022
11.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Раде Митровић, адвокат из ..., против тужене Општине Власотинце, коју заступа Општинско правобранилаштво Власотинце, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2652/2022 од 03.08.2022. године, у седници одржаној дана 11.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2652/2022 од 03.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П1 3/22 од 11.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је претрпела дискриминацију на раду у Општинској управи Општине Власотинце, тако што је одговорно лице – начелник Општинске управе Општине Власотинце у периоду од августа 2016. године до краја марта 2017. године, захтевала од запосленог ББ да се само тужилца прекомерно контролише, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да јој тужена накнади све трошкове поступка, колико буду изнели са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате, као и тужбени захтев да у дневном листу „Блиц“ о свом трошку објави пресуду донету поводом ове тужбе, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 124.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2652/2022 од 03.08.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужена је доставила одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије да изрека побијане пресуде има недостатке због којих се не може испитати, да је изрека неразумљива, противречна сама себи и разлозима пресуде, да су дати разлози неразумљиви и противречни сами себи, као и да нису савесно и брижљиво цењени докази и дати искази, указује се на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП које нису прописане као ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је почев од 01.11.2008. године у радном односу на неодређено време у општинској управи тужене, радећи на пословима ... Тужиља је тврдила да је у периоду од августа 2016. године до краја марта 2017. године, по основу различите политичке припадности, дискриминисана по налогу начелника општинске управе, тако што је овлашћеном раднику наложено да само за тужиљу води евиденцију доласка и одласка са рада. Исказ кључног сведока, коме је према наводима тужиље, било наложено да евидентира само њене доласке и одласке са посла а не и осталих запослених, оцењен је као несигуран не само по питању те евиденције, већ и у погледу тога када је њему престао радни однос код тужене. Преостали сведоци су имали само посредна сазнања, управо од овог кључног сведока. Тужиља је изјавила да је од сведока који је водио евиденцију о доласку и одласка са рада запослених, сазнала да је евидентирао све запослене, али да се тадашњи начелник општинске управе посебно интересовао за тужиљино присуство на раду. Такође је изјавила да када је за то имала потребу, пре свега ради присуства на рочиштима у судским поступцима које води против исте тужене, добијала је дозволу за излазак и то јој никада није било ускраћено.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су на основу одредби члана 21. Устава Републике Србије, члана 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода, одредби члана 2, 4-8, 16. и 45. Закона о забрани дискриминације и члана 18. Закона о раду, закључили да је тужбени захтев тужиље неоснован, јер тужиља није учинила вероватним да је била дискриминисана прекомерним проверавањем њених долазака и одлазака са рада, као и да брига послодавца по питању поштовања радне дисциплине ни у ком случају се не може сматрати дискриминацијом на раду. Радње које тужиља сматра дискриминаторским ничим не угрожавају једнако остваривање свих права из радног односа од стране тужиље у односу на друге запослене, нити је поступање тужене према тужиљи различито у односу на поступање према свим осталим запосленима. Тужиља током поступка није учинила вероватним да је основ и мотив за дискриминацију њена различита политичка припадност. Одбијен је захтев и за објављивање пресуде јер исти зависи од основаности основног захтева.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право, када је одбијен тужбени захтев.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09) прописано је да у овом закону изрази дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварима, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства).

Према одредби члана 45. истог закона, ако је суд утврдио да је извршена радња непосредне дискриминације или је то међу странкама неспорно, тужени се не може ослободити од одговорности доказивањем да није крив (став 1). Уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза сноси тужени (став 2).

Одредбом члана 18. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 13/17 и 113/17) прописано је да је забрањена непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење, као и запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство.

Одредбом члана 19. истог закона прописано је да непосредна дискриминација, у смислу овог закона, јесте свако поступање узроковано неким од основа из члана 18. овог закона којим се лице које тражи запослење, као и запослени, ставља у неповољнији положај у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији. Посредна дискриминација, у смислу овог закона постоји када одређена наизглед неутрална одредба, критеријум или пракса ставља или би ставила у неповољнији положај у односу на друга лица – лице које тражи запослење, као и запосленог, због одређеног својства, статуса, опредељења или уверења из члана 18. овог закона.

Према одредби члана 20. Закона о раду, дискриминација из члана 18. овог закона забрањена је у односу на: 1) услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла; 2) услове рада и сва права из радног односа; 3) образовање, оспособљавање и усавршавање; 4) напредовање на послу; 5) отказ уговора о раду. Одредбе уговора о раду којима се утврђује дискриминација по неком од основа из члана 18. овог закона ништаве су.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и цитиране одредбе закона, правилно је налажење другостепеног суда да је правилно првостепени суд поступио када је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле, с обзиром да током поступка тужилца није учинила вероватним да је тужена извршила акт дискриминације на начин ближе наведен у изреци првостепене одлуке, односно да је различито поступала према

њој због неког њеног личног својства, па се стога неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права. У односу на постојање књиге евиденције у спорном периоду тужена се изјаснила у току поступка, па истицањем ових навода оспорава се чињенично стање које не представља ревизијски разлог. У ревизији се у већим делу понављају наводи жалбе које је другостепени суд ценио и у одсуству показатеља понашања – неоправданог прављења разлике међу запосленима на основу неког личног својства једног од њих, правилно закључио да не постоји основ за утврђење постојања дискриминаторског поступања тужене према тужиљи.

Правилна је одлука о трошковима поступка на које заступник тужене има право сходно члану 162. ЗПП

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић